

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolalaisen ja karjalalaisen hengen vaali ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

Nro 13-14 • Perjantaina 2. huhtikuuta 2004

55. VUOSIKERTA

Irtonumerohinta 1 €

**LAATUA
EDULLISUUTTA
AMMATTILAISelta**

- Kellohuoltopalvelu
- Käsikaiverrukset
- Konekaiverrukset
- Korukorjaus/
kivi-istutustyöt
- Sormuksien
valmistus
- Ja nyt myös
lasikaiverrus

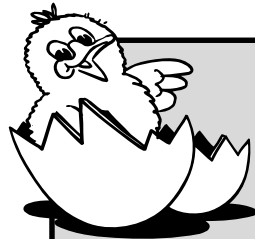
KAIKKI PAIKAN PÄLTÄ

KELLOLIIKE
Juhani Lankinen Ky
Kauppalankatu 2, Loimaa
Puh. (02) 763 2760
(Kaupungintaloa vastapäätä)

Tuttuja vieraita

Perhekuva vuodelta
1970. Vas.: Saara,
Hannu, Jukka ja Ei-
nari Savolainen.

Einari Savolainen

Sisäsiyuilla TANAA

- Keitä komeat miehet sivulla 3
Pääsiäisestä sivulla 4
Kuuluisä käsisuudelma sivulla 5
Palautusta ja luovutusta sivulla 6
Juuret Hiitolassa sivulla 7
Elämän paras päivä sivulla 8

Seuraava Kurkijokelainen
ilmestyy perjantaina 16.4.2004

Kuka olet ja mitä sinulle kuuluu?

-Olen Einari Savolainen, syntynyt Kurkijoen Rummunsuolla 1927. Olen asunut Lappeenrannassa 45 vuotta. Aviossa olen Saara Hietalan kanssa, Saara on syntynyt v. 1931 Miehikkälässä.

Meillä on 2 poikaa. Hannu s. 1962, Hannu on aviossa Salla Lensun kanssa. Heillä on 2 poikaa Juuso s. 1992 ja Joonas s. 1988, sekä tytär Eeva-Miina s. 1993. He asuvat Karkkilassa. Jukka s. 1965 asuu Lappeenrannassa poikamiehenä.

Isäni, Antti Savolainen syntyi 1898 Sillankorvalla ja äitini Ida Savolainen Pohjiin kylässä 1901. He avioituivat 1924 syksyllä.

Ostettuaan Rummunsuon kylän Nevalan tilasta määrään n. 33 ha, ns. Pahansillantie kulki tilan halki. Tilalla rakennettiin tarvittavat rakennukset, siellä vietiin ensimmäiset 12 vuotta.

Isäni kuoli tapaturmassa marraskuussa 1935. Tila myytiin pakkohuutokaupalla 1936. Äiti jäi neljän lapsen, Meeri s. 1925, Einari s.

1927, Inkeri s. 1930, ja Irja s. 1932, huoltajaksi.

Asuimme tilalla kesään 1939 asti.

Vapaussoturien huoltosäätiön lainan turvin ostettiin entiseen tilaan rajoittuva metsäpalsta n. 9 ha. Sinne rakennettiin mökki, navetta ja sauna. Uuteen kotiin muutimme kesällä 1937. Siellä vietimme loppuajan Kurkijoella oloajasta.

Tällä hetkellä menee kohtalaisen hyvin. Olen eläkkeellä ja terveys on kohtuullisen hyvä.

Minkälaista työtä olet tehnyt ja missä?

Talon ainoana miespuolisena jäsenenä olen ollut töissä mukana kouluajoista asti. Väli rauhan aikana olimme Keuruun Pohjoisjärvellä. Kävin siellä koulun viimeisen luokan ja sain päästötodistuksen. Äiti otti hoitaakseen opettaja Kivi-Mannilan Karjan Manniskylässä. Muutimme sinne. Siellä autoin äitiä navetta-töissä ym.

Keväällä 1942 palasimme Kurkijoelle. Siellä kotitöiden lisäksi kävin naapu-

reissa maatalous- ym. töissä. Talvet tein metsätöitä.

Rauman tultua muutimme Kurikan kunnan Lohiluoman kylään. Siellä asuimme useissa paikoissa. Siellä tein metsätöitä, maataloustöitä. Olin hyvä työssä polttoturvesuolla. Suoritin myös asepalveluksen Lappeenrannassa. Miedon Tiilitehtaalla olin töissä myös kahtena kesänä, rakennusaputoissa. ym. Olin myös rakennusaputoissa. Peräkorven turvesuolla.

Keväällä 1948 tuli tieto asutustilan saamisesta Loimaan Puujalkalan kylästä. Siitä tehtiin ostosopimus. Ostettiin huutokaupasta Kurikan pappilan hirsinen tallirakennus. Purin sen (siitä tehtiin navettarakennus, Loimaalle)

Syksyllä muutettiin Loimaalle. Tilakauppaan kuului 155 runkoa puita Nahin metsästä. Ne sahattiin talvella sahataraksiksi.

V. 1944-1950 syksyyn menivät rakennustöissä omien rakennusten teossa. Opin myös vastavuoroisesti töissä Kauko Rouhiaisen ja Juhana Rouhiaisen navettatöissä 1951 alussa pääsin rakennusaputoihin Loimaan Nahkatehtaalle. Olin siellä töissä syyskuuhun 1952 ja kolme ja puoli kuukautta kesällä 1953. Keväällä 1952 lähetin hakemuksen opiskelupaikasta Turun teknilliseen koulun ja pääsykokeiden jälkeen tulikin tietoa, että minut oli hyväksytty. Syyskuun alussa aloitin opiskelun. kolmen vuoden jälkeen sain rakennusmestarin paperit.

Pääsin tutkimaan Oy Kaukas Ab:n voimalaitos-

aluetta, työ oli maastotutkimusta, kartoitusta ym. Keväällä 1956 voimalaitosta alettiin rakentaa. Siirryin Kaukas oy:n palvelukseen. Laitoksen rakennustyö valmistui keväällä 1959. ja siirryin silloin Lappeenrantaan. Työ Kaukaalla oli monipuolista, suunnittelua, kustannuslaskentaa, maastotutkintaa, kartoitusta, työnjohtoa, työnvalvontaa ym. Vapaalle työelämästä jäin 13.7. 1987.

Luottamustoimet ja harrastukset?

Luottamustehtäviä ovat olleet kahden asuntoyhtiön hallituksen jäsenyys ja joitakin pienempiä toimia. Luokkainen on jatkuva harrastus kouluajoilta asti. nuorempana tuli hiihdettyä paljon ja penkkiurheilu on lapsuudesta alkaen ollut tärkeää. Kuntosuunnistusta ja pyöräilyä, luonnossa kulkemista, se on aina ollut tärkeää. Kesäasunnolla oleskelu ja työskentely, tietysti myös kalastus ja talvella pilkkiminen.

Mitä karjalaisperinteitä ylläpidät elämässäsi?

Karjalaisen kirjallisuuden lukemista, karjalanpiirakoita, Kurkijuhlassa käynti, Kurkijoki matkat.

Majavan rakentama pato Riihilammella.

Mitä karjalaisuus Sinulle merkitsee?

Iloista mieltä, ehkä myös kykyä unohtaa ikävät asiat ja muistaa hauskoja asioita. Se merkitse myös paljon muistoja Kurkijoelta.

Kerro kokemuksistasi kotiseutumatkoilta?

Kurkijoella olen käynyt 12 kertaa. Ensimmäinen kerta 1990. Kurkijoki on tullut laajemmin tutuksi siitä mitä se oli siellä asuessa. Siitä kiitos kuskillemme Matti Savolaiselle. Olen kierrellyt paljon kotipaikkani ympäristössä. Käynyt myös lähiympäristön talojen paikkoja katsomassa. Kaikissa on rakennukset kadonneet. Lapsuuden onkapaikkoja Tervajärvellä olen käynyt kuvaamassa. Samoin Riihilammen uudet asukkaat, majavat, ovat sen eteläpäähän rakentaneet komean padon. Vesi on lammessa noussut 1,5 metriä ja vesi levinnyt kauas metsiin. Surullista on rakennusten jatkuva rappeutuminen

JATKU SIVULLA 4

Taustalla kotimökin
sokkeli ja kotipeltä.

Perhekuva v. 1930, vas.
Anna Rouhiainen, Meeri,
Ida, Inkeri, Antti ja
Einari Savolainen.

2.4.2004

Pääsiäisen rauha

Kiirastorstain ehtoollispalvelus antaa alun pääsiäisen rauhalle. Pitkäperjantai on hiljainen kotipäivä, näinhän jo lapsena opetettiin. Silloin ei mennä mihinkään, ei riekuta eikä riehuta. Lauantai on välipäivä kotitöitä varten. Sunnuntaina, pääsiäispäivänä, aurinkokin tanssii. On Ylösnousemuksen juhlapäivä. Laitetaan pyhävaatteet ja kokoonnutaan yhdessä hyvälle aterialle. Toinen pääsiäispäivä levätään ja illasta jo ajatukset kääntyvät arkeen.

Pääsiäisessä parasta on sen rauha. Siinä se menee jopa ohi joulun, siihen kun ei sisälly sellaista hössötystä.

Pääsiäinen on myös armollinen juhla. Se kertoo, että mekin, jotka epäonnistumme, olemme syystä tai toisesta ontuvia, joillekin jopa epäkelpoja, voimme saada armon. Eikä sen armon edessä ihmisten tuomiota enää ole.

Haluan toivottaa jokaiselle Kurkijokelaisen lukijalle rauhallista ja iloista Pääsiäistä. Kiitos kaikesta palautteesta, kauniista sanoista ja viesteistä. Jokaisen kirjoittajan panos lehdessä on ollut tärkeä, jokaisen kirjoittajan työ on kiitoksen arvoisen. Olette ilahduttaneet toinen toisianne muistoillanne, runoillanne ja kuvillanne.

Minulle sanottiin, kun tämän työni aloitin, että Kurkijokelainen on lehti, jonka sisältö koostuu kurkijokelaisten ja hiitolalaisten ja heidän jälkeläistensä kirjoituksista ja kuvista, eikä sitä linjaa ole syytä muuttaa.

Olen yrittänyt linjan parhaani mukaan pitää ymmärtäen opastajani sanat. Eikä todellakaan mitään syytä muuttaa, kun olette niin hienosti jaksaneet kirjoittaa! Toivottavasti jaksatte jatkossakin!

Aurinkoista pääsiäistä

Maire Soiluva

Hartaus sunnuntaiksi 4.4.
Palmusunnuntai

**Koko maailma
juoksee
Hänen
perässään**

Jeesus oli aikansa julkkis. Kun hän meni Jerusalemiin pääsiäisjuhille, kansaa oli tien varsilla niin paljon, että viranomaiset olivat aivan hermona. He pelkäsivät syystä, että tilanne miehitetyssä maassa karkaa käsistä.

Johanneksen evankeliumiin on tallennettu todentuntainen mielipiteenvaihto, joka käytiin luultavasti muutamaa viikkoa ennen pääsiäisjuhlaa. Jeesus oli herättänyt ystävänsä Lasaruksen kuolleista lähellä Jerusalemiä sijaitsevassa kylässä ja kansa oli aivan innoissaan. Oli vain ajan kysymys, milloin he huutaisivat Jeesuksen jonkinlaiseksi johtajakseen.

Juutalaisten johtomiehet miettivät, mitä Jeesuksen kanssa pitäisi tehdä, jotta roomalaiset eivät tulkitsisi tilannetta kapinayritykseksi. Ylipappi ilmaisee yhteisen näkemyksen: Sen miehen on kuoltava. On parempi että yksi kuolee kuin että koko kansa tuhoutuu.

Jeesuksen aiheuttama häiriö kärjisty i Lasaruksen kuolleista herättämisen nostattamaan kansansuosioon. Hallitusmiehet totesivatkin: Näettekö? Mikään ei auta. Koko maailma juoksee hänen perässään.

Jeesus ei ole maailmanhistorian ainut henkilö, joka toimitettiin pois päiviltä siksi että vältettäisiin jokin vielä oletetusti pahempi tilanne. Juutalaisten johtomiehet panivat ymmärtämättään liikkeelle tapahtumaketjun, jonka vaikutukset ulottuvat tähän päivään saakka.

Sen enempiä roomalaiset kuin juutalaisetkaan eivät tajunneet, että Jeesuksen toiminnan painopiste oli aivan muualla kuin mitä he luulivat. Se ei ollut poliittinen vaan puhtaan uskonnollinen.

Hän tuli kertomaan aikalaisilleen Jumalan tahdon ja omalla ylösnousemuksellaan hän muutti myös kaikkien hänen jälkeensä syntyneiden elämän.

Sirkku Nyström

Kirjoittaja on teologian maisteri ja toimittaja.

Perheutisia

KIITOS

Haluan lehden välityksellä kiittää sydämellisesti minua 75-vuotispäivänäni muistaneita onnittelijoita. Koska yhdessä onnittelutekstissä oli erityisesti sekä onnittelijaa että minua sipaisseiden historian siipien havinaa, haluan julkaista sen (onnittelijan Olavi Kallioniemen luvalla) nyt myös tässä lehdessä

Aila Jauhikainen,
Espoo

Tampere 23.3.2004

Ailalle

"Olit pari-, kolmevuotias, kun tapasimme ensi kerran ja Sinä juoksentelet Sirkkan ja Einon kanssa meidän isojen lasten mukana. Olit kymmenvuotias, kun tapasimme viimeksi. Jo Sinun 10-vuotispäivänasi olivat uhkaavat pilvet Elisenvaaran rankin taivaanrannalla, vaikka emme niitä huomanneet. Myrsky nousi sitten kolmessa vaiheessa. Ensin YH:n aika ja sodan syttyminen. Ne vaikuttivat sen verran, että koulu loppui ja uhka kasvoi. Toinen ankara myrskynpuuska puhalsi ruskien ja paukkuen joulukuun 20. päivän iltana kello 20.30. Sen jälkeen kotimme jäivät kylmilleen, kun läksimme lähikyliin pommeja piiloon. Lopullinen isku tuli maaliskuussa ennen kuin ennätit päästä 11 vuoden ikään. Hajaannuimme diasporaan kuin juutalaiset aikoinaan, suruun ja murheeseen. Selvisimme siitä kuitenkin ilman SPR:n kriisipalvelun apua.

Kuluneiden yli kuuden vuosikymmenen aikana olemme tehneet elämäntyömme, tavanneet meille

tärkeät henkilöt. Olemme havainneet, kuinka maailma on muuttunut. On keksitty laitteita, jotka vaikuttavat jokapäiväiseen elämäämme, toiset jossakin taustalla, toisia käytämme päivittäin, niin kuin tietokonetta. Radion jo silloin tunsimme, tunsimme puhelimen. Tietokoneesta emme osanneet nähdä untakaan. Se on tätä päivää.

Lapsuusvuosien ja tämän päivän eroa ajatellen lähetän onnitteluni Sinulle tietokoneella ja tietokoneen tarjoamalla ruusulla. Olisin sen voinut tehdä myös kortilla, sähkösanomalla, puhelimella tai adressilla. Nämä olisivat olleet mahdollisia silloinkin, mutta tietokonetta ei ollut. Ehkä tämä on vähän arkinen tapa, mutta se kertoo, kuinka mahdolltoiman kauan aikaa on siitä, kun olemme viimeksi tavanneet ja kuinka maailma on sinä aikana kehittynyt. Vanhoin keinoin tästä olisi tullut parin, kolmen sanan mittainen onnittelu, nyt syntyi kirje. Tämän vuodatuksen jälkeen pääsen vihdoinkin asiaan:

parhaimmat onnitteluni huomisen johdosta."

Olavi

TUULA KORPELA
os. Vántinen
s. Elisenvaarassa, täyttää
60 VUOTTA
Onnittelijoina sisarukset
ympäri Suomea.

**90
VUOTTA**

täytti 25.3 Kuopiossa
**TYINE MARIA
AULASUO**
os. Ijäs
Entinen koti oli Kurkijoella.
Kiitos muistamisesta.

NIMIPÄIVÄT

2. pe Pellervo
3. la Sampo
4. su Ukko
Palmusunnuntai
5. ma Irene, Irina, Ira, Iro
6. ti Vilho, Ville, Viljami, Vilhelm, Vili
7. ke Allan, Ahvo
8. to Suoma, Suometar
Kiirastorstai
9. pe Elias, Eelis, Eljas, Pitkäperjantai
Mikael Agricolan päivä,
suomen kielen päivä
10. la Tero
11. su Verna
Pääsiäispäivä
12. ma Julius, Julia, Julianna
2. pääsiäispäivä
13. ti Tellervo
14. ke Taito
15. to Linda, Tuo

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Monestiko Urho Kekkonen valittiin vaaleilla Tasavallan Presidentiksi?
2. Minkä merkittävän keksinnön sai aikaiseksi Suomen Sokeri 1974?
3. Mikä on Suomen yleisin opaskoirana käytetty koirarotu?
4. Mikä on subventio?
5. Montako valtiota perusti Naton vuonna 1949?
6. Kuka on Inkerin kirkon piispa?
7. Montako piippausta on Yleisradion aikamerkisä?
8. Mistä maasta salami-makkara on koitoisin?
9. Monenhenko Aleksanterin patsas on Helsingin Senaatintorilla?
10. Mikä kanava yhdistää Vesijärven Päijänteen?

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ

Toimitusneuvosto: Kurkijoki-Säätiön hallitus

Toimitus: Päätoimittaja Maire Soiluva
ja kaikki Kurkijokelaisen ystävätKonttori: Vesikoskenkatu 13 As 21, 32200 Loimaa
Avoimna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14
puh. (02) 762 2551
Matkapuh. 050-521 3336

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT: (Kaikki ilmoitukset)

Etusivu **60** centtiä/mmMuut sivut **45** centtiä/mm

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa.

Lehti ilmestyy perjantaisin, mutta vuoden aikana on joitakin kaksoisnumeroita juhlapyhien aikoihin. PAINOSMÄÄRÄ 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi 35 euroa
6 kk 20 euroa
3 kk 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualle 46 euroa

E-mail:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Tilinumero: LSÖP 523900-4897

Sivunvalmistus:
Etusivu Frontpage, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki

ISSN 0782-5668

50

Kurkijokelainen

VUOTTA SITTEN...

N:o 14. – Lauantaina huhtikuun 10. p:nä 1954

Pääsiäisherkut meiltä!

x Mämmiä

x Munia

x Appelsiinia

x Kaakkuja ja leivonnaisia

x Kahvia

x Makeisia

ym. hyvää niin vanhoille kuin nuorille

Varutkaa ajoissa!

ALASTARON OSUUSKAUPPA R.L.

LIHAYMYMALÄ ja SEKATAVARAMYYMALÄT

Muistettavaa

– Loimaan Seudun Karjalaseuran askarteluilta ke 14.4. klo 18 Tuulensuun Palvelukeskuksessa Huvilakatu 32. Sakset mukaan.

– Kurkijoen Marttayhd. retki la 3.4. lähtöaikatautu: klo 7.10 Metsämaa, kaupan pihalta, 7.35. Hirvikoski, apteekin pys., 7.45. kaupunki, Lintuparven pys., 7.55. Kauhanoja, Karjankujan pys.

– Hiitolan Pitäjäseuran järj. tarinailta 13.4. klo 18 Tuomarink.2 Pori. Teemana "terveysilta". Mita-

taan verenpaineita ja muistellaan "ennevanhasii" parannuskeinoja. Tervetuloa entiset ja uudet tarinailijat.

– SUKUTUTKIMUSPIIRI Hiitolaiskurkijokelainen sukututkimuspiiri kokoontuu torstaina 22.4.2004. Karjalatalon Wärtsilä-salissa klo 18. Osoite: Helsinki Käpyläнкуja 1. Kuu-kauden sukunimi: Kojo. Vaihdamme sukututkimustietoja. Saapua voi jo klo 15 lähtien. Tervetulleita ovat kaikki hiitolaisia tai kurkijokelaisia sukuja tutkivat. Sukututkimuspiirin sähköpostiosoite: sukututkimuspiiri @ nic.fi. kotisivu: www.hiitola.fi/public_html/piiri/

Kevätkonsertti

Loimaan Soittokunnan tämänvuotisen kevätkonsertin teemana on "Golden LS", joka viittaa kultaiseen nuoruuden aikaan. Kullervo Linnan musiikkia ei tällä kertaa kuitenkaan kuulla, sillä muistoja haetaan 1970-luvun hengessä.

Kotimaisia säveltäjänimiä konsertissa ovat mm. Märtenson, Hytönen, Kuoppamäki ja Chydenius. Ulkomaiset kap-paleet ovat puolestaan aikaan-sa supersuosikkien, mm. The Beatlesin ja ABBA:n tunne-tuksi tekemiä. Heidän musiik-kinsa ohella kuullaan myös David Bowien tutkielma Marsin elämästä. Musikaale-ja ei tällaisessa konsertissa voi ohittaa, ja niinpä tilaisuudessa kuullaan myös sikermä

kaikkien rakastetuimmista lauluista Andrew Lloyd-Web-berin teoksista Superstar, Evi-ta, Cats ja The Phantom of the Opera. Nuoret soittajat esittä-vät puolestaan Elviksen mu-siikkia.

Konsertin laulusolistina toimii MusM Sanna Ketola ja sen juontajana jo perinteiseen tapaan Jorma K. Mäkinen. Soittokuntaa johtavat viime vuonna kapellimestarina aloit-tanut Petri Vainiotalo sekä yh-tyeen varakapellimestari Tep-po Heikkilä.

Konsertit järjestetään Loi-maan Heimolinnassa perjan-taina 2.4. kello 19.30 ja sun-nuntaina 4.4. kello 14 alkaen. Lippuja on saatavilla ennakol-ta Loimaan Musiikista.

Tapahtuma-kalenteri

Karjalan Liiton ja sen jä-senseurojen tilaisuuksia vuonna 2004

Tilaisuudet Karjalatalolla Helsingissä ellei toisin mai-nittu.

Karjalan Liitto ry, Käpylän-kuja 1, 00610 Helsinki, puh. 09 – 7288 170

Huhtikuu

- 2.4. Karjalan kysymys -se-minaari
- 3.4. Sääntömääräinen jär-jestöseminaari
- 18.4. Kansallisromanttisen arkkitehtuurin jäljillä Helsingissä, kävelykier-ros
- 21.4. Evakkolasten hengel-linen päiväpiiri
- 23.4. Pitäjyhteisöjen ke-vättapaaminen
- 23.- 24.4. Karjalaiset lehdet ja pitäjäjulkaisut -"mes-sut"

Toukokuu

- 8.5. Matkanjärjestäjäkoulu-tus, Kangasala
- 15.-16.5. Naistoimikunnan koulutus, Viipuri
- 15.-16.5. Praasniekka, Rau-talampi
- 17.-20.5. Vepsäläiskylät ja vanhauskoiset Äänisen rannoilta Syvärille
- 20.-23.5. Vienen Karjalan matka, järj. Keuruun Karjalaseura ry
- 21.-23.5. Sortavalan hauta-usmaan kunnostustal-koot
- 22.-23.5. Hautausmaan hoi-tomatka Uudellekirkolle
- 22.-23.5. Valkovuokkomat-ka Pälkjärvelle, ks. www.palkjarvi.cjb.net/
- 24.5. Maastojuoksumesta-ruuskilpailut, Kangasala
- toukokuu Käkisalmen kaup. Rouvasväen yhdis-tyksen kevätretki

Kesäkuu

- 5.6. Jääski-seuran vuosiko-kous, Imatra
- 6.6. Jääski-juhla, Jääski (Enso)
- 9.-13.6. Matka Lumivaa-raan, Lumivaarajuhla
- 12.6., ks. www.lumivaara.fi

Ken tietää?

Kuva Kurkijokimuseon kokoelmat.

Kurkijoen Piiskan miesvoimistelijat ovat asetta-tuneet ryhmäkuvaan. Keitä ovat nämä urheilulli-set miehet? Tiedot kuvasta pyydetään osoitteeseen Kurkijokimuseo, Kojonperäntie 446, 32260 Ko-jo-perä tai puhelimitse 050-4036050 Ulla Clerc tai sähköpostilla ulla_clerc@hotmail.com.

Kurkijokimuseon seuraavat talkoot järjestetään museolla torstaina 15.4.04 klo 11-17. Aiheena ovat taas valokuvat, joiden kiinnittäminen taustapahveille ja muu käsittely jat-kuu. Tervetuloa mukaan!

R

unopalsta

Simun kuvasi

Kuvasi näin, sitä ihmeissään minä katsomaan jäin. Sinä pienoinen alku ihmisen olit kuvassa tässä riisinjyvän kokoinen.

Siinä pienoinen oman ääitisi kohdun lämpimässä olet kehitymässä,. Niin toivottu ja kaivattu, olet odotettu ja rakastettu.

Kuvaas katselin mielin lämpimin, siinä kädet ja pää, pienet jalatkin. Se olet Sinä lapsenlapseni rakkahin.

Terttu Ketola

Ikävä

Kauas sinertävän metsän syliin, suuren hiljaisuuden salokyltiin kaipaa sieluni.

Siellä piilee pieni, lämmin tupa joss` on itkeä ja nauraa lupa, olla yksikseen.

Siel`ei kukaan kysy eikä haasta, tuoksu ikuinen vain nousee maasta mullan, kukkien.

Kauas sinertävän metsän syliin, suuren hiljaisuuden salokyltiin, helmaan Jumalan.

Veikko Hintikka

Kahdeskymmenesviides opetuslapsi

1. Seuraaja
Hänen prässään vuosia vaelsin, muiden mukana seurata sain, kuinka Marian poika ja Joosefin kulki plkuja profeettain, kuinka ihmisen pojassa Jumala näytti voimansa ihmeellisen kuinka rabbi ja sairaiden parantaja kylvi sanansa siemenen.

2. Getsemane
Siellä Juudaksen sanovan kuulin: "Terve, rabbi!" ja katsomaan jäin. Hän suuteli kalpein huulin -omat kasvoni hänellä näin.

Yön kylmyys mieleeni hiipi (vai pelkoko ollut se lie) kuun peitti jo kuoleman siipi, oli pimeä Kidronin tie.

3. Kieltäjä
He täyttivät kivisen pihan ja tulivat lähelle ihan kuin aikoen minut piestä. Kasvoni kostuivat hiestä ja kirosin vimmassa viha: -En tunnekaan sitä miestä!

Oli minulla Pietarin ääni, toki tunsinhan Jeesuksen. Kipu katkera jäi sisimpääni mutta itkeä voinut en.

4. Tuomio
Olin läsnä, kun vetoomus kansaan säästi veljen Barabbaan. Johti tuomari itsensä ansaan sekä syyttömän kuolemaan.

Vaiti katsoin, kun Pilatus pesi minun käteni veriset. Voiko syyllisen puhdistaa vesi, kuka tutkisi sydämet?

5. Tänään
Minä kielsin ja kavalsin Herran hänet ristille tuomitsin., Se ei sattunut kaukana kerran, olen tehnyt sen tänäänkin.

Tuhat tuhatta kertaa lienen tyllyn selkäni kääntänyt ja kieltänyt lahjani pienen. Herra, armahda minut nyt!

Eero Toiviaisen kirjasta Suomalainen mies ja muita runoja

JATKOA SIVULTA 1

koko pitäjän alueella. peltojen metsittyminen ja kylämaisemien muuttuminen ym.

Mieleenpainuvuinen muisto on ensimmäinen kotiseutumatka Kurkijoelle. Menimme autolla Käkisalmeen ja sieltä junalla Sortavalan kotimajoitus Julian luona. Menimme linja-autolla Kurkijoelle. Kiertomatka kirkonkylällä. Paluumatkalla pikainen käynti kotipaikoilla. Otin paljon valokuvia, matka oli vuosikymmenien toiveiden täyttymys.

Onnellinen lapsuusmuistosi?

Matka isän kanssa Viipurissa joulukuun alussa 1933. Matka linja-autolla Viipuriin ja junalla takaisin. kaikki oli ihmeellistä nuorelle pojalle. Parhaiten jäi mieleen torielämä ja hyvämakuiset piparit. Satamassa käynti ja suuret valtameripurjelaivat, pitkin mastoineen olivat mieleenjääneet, samoin lastaustouhu satamassa.

Mitä mieltä olet Karjala-kysymyksestä?

Oikeus ja kohtuus olisi saada Karjala takaisin, tällä

hetkellä se tuskin kuitenkaan on mahdollista. Ehkä joskus asiasta voidaan sopia.

Miten olet kokenut oman karjalaisuutesi. Miten se on vaikuttanut elämääsi?

Karjalainen luonteenlaatu on auttanut eteenpäin elämässä. En ole jäänyt suremaan menneitä vaan yrittänyt eteenpäin. Olen iloinen muistoistani karjalasta.

Mitkä ovat tärkeimmät asiat elämässäsi?

Elää sovuissa perheen, ympäristön ja itseni kanssa. hoitaa terveyttä, kuntoilla ja

viettää terveitä elämäntapoja.

Miten olet siirtänyt perinteitä seuraaville sukupolville?

-Viemällä poikani ja pojanpojat Kurkijoelle, kotipaikalle. Kertomalla heille elämästä siellä, näyttänyt heille sieltä valokuvia ja matkoilta otettuja videoita.

-Mökillä kasvaa paljon kulleroita, alku tuotu Kurkijoelta.

Mitä mieltä olet Kurkijokelainen lehdestä?

Tälläkin hetkellä Kurkijokelainen on hyvä lehti. Siitä on saanut paljon tietoa

Kurkijoelta ja kurkijokelaisten elämästä.

Entä tulevaisuudensuunnitelmasi?

Tällä iällä ei ole paljon suunnitelmia. Tärkeintä on koittaa pitää kunto hyvänä. Toivon itselle ja perheelle hyvää terveyttä ja onnellista elämää.

Kenelle haluat lähettää terveisiä?

Terveisiä lähetän sukulaisille ja kaikille tutuille, erikoisesti kaikille Kurkijoen matkoilla mukana olleille sekä kuskillemme Matti Savolaiselle opastuksesta ja

paikallistiedoista Kurkijoella.

Kenet haastat seuraavaksi?

Haastan Oiva Rouhaisen Säynätsalosta. Hän on Alhon poikia, käynyt usein Kurkijoella ja kirjoittanut usein Kurkijokelaiseen.

Sisarukset (vas.) Tuula Haapanen, Pertti Haapanen, Pentti Sairasalo, (edessä) Seija Sairasalo, Jukka Savolainen, Merja Uusitalo ja Anja Intonen.

Vanhalla kotipihalla v. 2003, (vas.) Juuso, Joonas ja Einari Savolainen, Taina Lehtimäki, Irja Havakka ja Seija Sairasalo.

Vaikka pääsiäinen on hyvin uskonnollinen juhla, niin palmusunnuntai tuo mieleen pienet noitahahmot. Lapset, varsinkin tytöt, käyvät silloin naapurustossa virpomassa. He tekevät kirjavia koristeoksia, joita heilutellaan virvottavan edessä lausumalla, "Virvon, varvon. tuoreeks, terveeks, tulevaks vuodeks, sulle vit-sa, mulle palkka."

Nimitys virpominen tulee muinaisvenäjän pajua merkitsevästä sanasta verba. Ortodoksissa kirkossa pidetään palmusunnuntaita edeltävänä iltana jumalanpalvelus, missä siunataan pajunoksia. Ne ovat vertauskuvia palmunlehville, joita siroteltiin tielle Jeesuksen ratsastaessa kuningana Jerusalemiin. Siunatut pajunokset annetaan kirkkokansalle, ja lapset käyvät näillä virpomassa sukulaisiaan ja naapureita. 1970-luvulla virpominen levisi kaikkialle Suomeen. Virpojilta saatuja oksia säilytettiin kunniapaikalla. Keväämmällä niillä virvottiin lehmät ja lampaat.

Ortodoksien siunatut oksat sai hävittää vain polttamalla.

Piinaviikko

Palmusunnuntai aloittaa pääsiäistä edeltäneen piinaviikon, mitä sanotaan myös hiljaiseksi viikoksi. Jeesus ratsasti Jerusalemiin kuningana, mutta pian hänet tuomittiin ristille kuolemaan - siitä piina. Se päättyy pääsiäiseen, Jeesuksen ylösnousemukseen.

Ennen happamattoman leivän juhlaa, jota kutsutaan myös pääsiäiseksi, Jeesus kokoontui opetuslapsineen yhteiselle aterialle syömään pääsiäislammasta. Hän pesi opetuslastensa jalat ja ilmoitti yhden heistä kavaltavan hänet. Jeesus otti leivän, siunasi, mursi ja antoi opetuslapsilleen sanoen:"

Tämä on minun ruumiini, joka annetaan teidän puolestanne. Tehkää tämä minun muistokseni." Näin hän asetti ehtoollisen ja kertoi, että leipä oli hänen ruumiinsa ja viini verensä, joka vuodatetaan myös meidän edestä syntien anteeksisaamiseksi.

Kiirastorstai on tunnettu ehtoollisen asettamisen juhla 300-luvulta lähtien. 600-luvulla kirkko vahvisti sen. Uskonpuhdistus vähensi kiirastorstain merkitystä kirkollisena juhlapäivänä. Pyhäpäiväksi nostettiin pitkäperjantai 1600- ja 1700-luvuilla. Suomessa vallitsi kirkollisena suuntauksena pietismi. Se korosti kärsimyksen tuomaa hurskautta. Pitkäperjantaina Jeesus kuoli ristille. Hänen ystävänsä hautasivat hänet kalliohautaan ja vierittivät haudan suulle suuren kiven.

Myös tavallisen ihmisen kärsimys huipentui pitkäperjantaina. Silloin ei naurettu, ei leikitty eikä käyty kylässä vaan kotona luettiin Sanaa ja käytiin kirkossa. Jeesuksen kärsimys piti tuntea omassa nahoissaan; pajunoksista ja nuorakimpusta si-dottiin piiska, millä lyötiin itse itseä, vanhemmat lapsiaan

ja isännät palkollisiaan. Se oli rituaali, ei kuritus, ja se omaksuttiin Ruotsista.

Pitkäperjantaina oli monia töihin ja ruokailuihin liittyviä kieltoja. Tulenteko oli kielletty. Jos halusi syödä, niin piti syödä kylmää ruokaa. Jopa lapsen imettäminen oli kiellettyä, koska maito ja kerma olivat erityisesti pannassa. Silloin syötiin kapakalaa, silakkaa, kuivaa leipää ja mämmiä. Varhaisin mämmi oli keitettyä, imelää ruisjauhoppuroa. Ne, jot-

ka eivät välittäneet tulentekokiellosta, paistoivat mämmin uunissa tuohiropposissa.

Pitkäperjantain ja lankalauantain illat olivat vuoden huonomaineisimpia. Uskottiin, että Jeesuksen maatessa kalliiohauksaan kaikki pahat voimat saivat riehua vapaasti.

Yleensä tiedettiin, että noidat ja trullit lähtivät liikkeelle pääsiäisyönä vahingoittamaan karjaa. Suomessakin on ollut ihmisiä jotka ovat tehneet ilkivaltaa naapureiden navetoissa. Pohjanmaalla noitia yritettiin torjua polttamalla kokkoja. Pääsiäistulia sytytettiin myös Keski-Euroopassa.

Pääsiäinen

Pääsiäisen ajankohta on liikkuva. Sääntö, millä sen paikka määritellään, päätettiin pitkien neuvottelujen ja riitojen jälkeen Nikean kirkolliskokouksessa vuonna 325. Eikä sitä osattu sopia kiinteäksi senkään jälkeen. Pääsiäisen on; kevätpäiväntasausta seuraavan täydenkuun jälkeisenä sunnuntaina.

Pääsiäispäivän kristillisenä sisältönä on Kristuksen ylösnousemus. Pääsiäisaamuna anivarhain meni naisia Jeesuksen haudalle ja he huomasivat, että kivi oli vieritetty pois haudan suulta. Mentyään sisälle he eivät löytäneetkään Jeesuksen ruumista. Heidän edessään seisoivat kaksi enkeliä, jotka ilmoittivat, että Jeesus on noussut kuolleista ja elää.

Pääsiäinen kirkkojuhla perustuu vielä varhaisempiin juutalaisten pääsiäisjuhliin. Se asetettiin israelilaisten Egyptistä vapautumisen muistoksi.

Pääsiäisenä päästiin paastosta. Nyt saatiin taas leikkiä. Niinpä lapset aloittivat ulkoleikit hyppylaudoilla ja narukeinuissa.

Kristillisen sisältönsä ohella pääsiäinen on kevään ja luonnon heräämisen juhla. Siitä kertoo myös maljakkoon tuodut pajunokset ja koivunokset sekä narsissit. Kevättä juhliittiin jo esikristillisenä aikana. Keski-Euroopassa kevään ja aamunkoin jumalatar oli Ostarra. Nykyiset pääsiäisen symbolit munat ja jänikset olivat hänen uhrilahjojaan. Niitä pidettiin uuden elämän ja hedelmällisyyden vertauskuvina.

Pääsiäismunien maalaaminen on paitsi nykylasten, myös monien edeltäjiemme perinne. Erityisesti ortodoksit ovat harrastaneet sitä. Tunnettuja olivat tsaarien teettämät hovikultaseppä Fabergén taidokkaat pääsiäismunat.

Toinen pääsiäispäivä on jäänne juutalaisten ikivanhasta tavasta viettää kahdeksan päiväistä pääsiäisjuhlaa. Pääsiäinen alkoi palmusunnuntaina ja päättyi toiseen pääsiäispäivään.

Raili Poutanen

Lähdeaineisto: Raamattu, Suuri perinnekirja

Pääsiäinen 2004

Valtiolliset ja sotilaalliset hautajaiset

Aatelismies, jalkaväenkenraali, Mannerheim-ristin ritari Adolf Erik Ehrrooth siunattiin Helsingin Tuomiokirkossa 13.3.2004 klo 10.00 alkaen ja haudattiin Hietaniemen hautausmaalle. Päivä oli aurinkoisen kaunis, kuten silloinkin Talvisodan loppumispäivä.

Hautajaisista ovat kirjoittaneet lehdet ja yksityisetkin runsaasti, joten en nyt siitä sen enempää. Haluaisin kuitenkin kertoa kenraalille

hyvin läheisistä veteraaneista, JR 7:N väestä. Puhelinsoittojen saattelemana viestihautajaisista välittyi hyvissä ajoin. Kun tein selväksi sen, etten minä osallistumieheni tueksi. terveydellisistä syistä, lupautuivat tyttäremme Kirsti Seppälä ja poikamme poika Mika (ker-santti). Söörmarkussa joskus asunut Aarne Pihlajamäki lähti myöskin, joten Noormarkku oli hyvin edustettuna mukana

JR 7:N väen vastaanotto alkoi Kryptassa, Kirkkokatu 18. jo klo 8.00. Sieltä saivat kutsukortin ohjelmoineen, joita ilman ei päässyt kirkkoon, viellä nimi kirjoihin ja sitten sisälle. Penkkitilaa JR 7:N väelle oli keskeiseltä paikalta varattu 100 henkilölle. Pihlajamäki toimi sodassa lähettinä ja Arvo Koppi lääkintä sotamiehenä, jotenka hekin tapasivat komentajansa monasti rintamalla.

Siunaustilaisuudessa JR 7:N lippu oli kuorissa, lippuvartiossa jäsenet ovat perinnetoimikunnan nuorjäseniä. Liput lähtivät kirkosta hautajaissaaton kärjessä. JR 7:N seppeleen laskivat Ensio Koivisto, Lauri Salmi-nen ja Unto Poutala. Vaikka vähän "tutisten" he suoriutuivat hehtävästään arvokkaasti, sitävastoin kadetti kaatui pyörtyneenä. Kun seppele laskettiin, nousivat JR 7:N saattoväki seisomaan, ehkä vajaat 70 henkilöä (tukijat mukaan luettuna).

Siunaustilaisuuden päätyttyä saattoväki lähtee varattuihin linja-autoihin. JR 7:N veteraaniosaston vanhimpana toimii Ensio Koivisto. Lippuvartio sijoittuu haudan äärelle. Hautaustilaisuuden jälkeen veteraaneille tarjottiin kenttälounas ja kahvit Taivallahden sotilaskodissa. Myöskin Senatintorilla oli tilaisuus.

Näin kunnialaukausten saattelemana Jalkaväenkenraali Adolf Erik Ehrroothin kutsu soi viimeiseen iltahuutoon. Monen silmäkulman kostuessa, kuten JR 7:N veteraanienkin.

Kaikki he muistelevat komentajaansa suuresti kunnoittaen.

JR 7:n lippu hulmuu kauniissa talvisäässä 13.3.2004, kun saattoväki järjestäytyy kenraalin hautakummulle. Kuva: Kirsti Seppälä.

Virallisesti laskettiin noin kymmenkunta seppelettä tai kukkakimppua jalkaväenkenraalin haudalle, mutta “epävirallisista” kukista ja kynttilöistä tuli oikea kukkameri viellä hautajaisten jälkeenkin. Kuva: Kirsti Seppälä.

Käsisuudelma

Aatelismies, Jatkosodan JR 7:n Jalkaväenkenraali, Mannerheim-ristin ritari, Adolf Erik Ehrnrooth, vietti 95-vuotisjuhlaansa Turun Linnan Juhlahuoneistossa 19.2.2000, JR 7:n veteraanien ja heidän vaimojensa kanssa. Muita juhlijoita oli useitakin ryhmiä ollut aiemmin, mutta nyt olivat läheiset veteraanit vuorossa. Olimme mieheni Arvon

kanssa jo kenraalin 80-vuotisjuhlilla ja saanut tuon käsisuudelman, kuten kenraalilla oli, tapana tervehtiä naisvieraitaan. Tuolloin olin ollut itse niin "hämilläni" ettei tapauksesta jäänyt oikeastaan mitään mieleeni, mutta nyt 95-vuotisjuhlata ovat lähtemättömästi mielessäni. Suudeltuaan kenraali otti käteni kämmeniensä väliin ja ihmetteli

käsieni kylmyyttä, kysyen samalla kotipaikkaani? Kerrottuaani olevani Hiitolan Pukin niemestä, säkenöivät hänen silmänsä ker-

toessaan hänen kaukaisen iso-isänsä asuneen Keisarinvallan aikana Pukinniemen hovissa ja yhden esi-isän haudatun Hiitolan kir-

kon lattianalle. Kertoi myös myöhemmin eräistä metsästysketkistään ulottuneen Pukinniemen suuriin metsiin.

Viimeisen käsisuudelman sain kenraalilta 4.9.1999, Ikalisten kylpylässä pidetyssä JR 7:n Aseveli-illassa, jonne hän saapui kreivitär vaimon Karin ja poikansa eversti luutnantti Hans Ehrnroothin kanssa. Myöhemmin sain kenraalilta kirjeen, jossa hän kirjoittaa mm:ssa. “Karjala ja kaikki sen muistot on minulle mitä kallein

ja pyhin asia. Olen itse sotinut Karjalassa ja olen seurannut karjalaisten elämää rauhan aikana ja tuo suora sukulaisuussuhtekin Karjalaan on”. Laitan kirjeen loppuosan hänen itsensä kirjoittamana. (jäljennös alkuperäisestä). - Lämpimästi hän muisteli naisten, vanhusten ja lasten työpanosta kotirintamalla sodan aikana ja suri evakkojen kohtaloa.

Suurella kunnioituksella myöskin minä muistelen tuota suurta Suomalaista miestä.

Kiitoksin: *Aino Koppi*

”Leikimme, lauloimme lapsina vaan, kasvoimme Karjalan maan...”

Polvihousupojan muisto- ja sotien ajalta koti-Karjalasta

Talvisodan loppumetreillä jouduimme lähtemään evakkoon, silloin tuntemattomaan määränpäähän, kovan pakkasen saattelemana. Setämme Heikki Poutanen vei meidät Sodon asemalle, josta ”härkävau- nuissa” kulkumme eteni kohti Keski-Suomea. Kun ennen Jyväskylää saavuimme Pönttövuoren tunneliin, me naapurin pojan kanssa keksimme avata vaunun kaksi seinäluukkua auki. Näin juna puksutteli tunneliin sisään tupruttaen sauhua vaunuun. Silloin äidit korottivat äänensä kovimmilleen, kun alkoi tulla jo hengitysvaikeuksia. "Mutta aurinko nousi taas jälleen, kevät koitti taas kukkasi- neen". Saavuimme Jyväskylään. Siellä meidät ruo-

kittiin oikein kaupungintalolla, jossa ruoka oli hyvää ja ruoan jakajat hyvin ystävällisiä. Matka jatkui seuraavana päivänä ruotsalaisella linja-autolla Viitasaa- relle, Kolimajärven rannalle, Kymi-Yhtiön omistamaan hyvään taloon. Siinä saimme asua pari vuotta aivan kuin kotona.

Eräänä iltana nousi meidän elämäämme musta pilvi, kun veljeni Reino ajoi polkupyörällä heikkoihin jäihin ja kovan taistelun jälkeen vajosi hyttävään Kolimajärveen. Oli lauantailta seitsemän maissa, kun kohtalon kellot soivat Reinon huudoista. Hän oli 19-vuotias, kutsunnoissa juuri käynyt. Minä olin 11-vuotias ja olin hänen kyydissään pyörän päällä. Matkalla Reino sanoi ettei jää kestä kahta, joten juoksin puolivälistä järveä kotiin.

Karjalan takaisinvalta-

Tämän hevosen selässä ratsastin Kangaslammen kirkkaassa vedessä. Vesi oli niin kirkasta, että pohja näkyi monen metrin syvyyteen. Hevonen meni mielellään veteen ja piti ratsastajasta huolen. Tämä vesiratsu oli ostettu Viinaseen Ollilta sota-aikana, se oli kiltti ja rauhallinen "musta ori".

uksen jälkeen palasimme kotiseudulle, missä kotimme oli tuhoutunut täysin. Rakennukset olivat palaneet kaikki, myös metsät ja suoviljelys. Puut olivat mustuneet sodan savuista ja ammuksien sirpaleet olivat raiskanneet puut jättäen lahoittumaan. Kun näitä arpisia puita isän kanssa sahasimme tarpeisiimme, kuulua tiheään teräviä kirskauksia ja näin oli taas terän vaihto edessä.

Ajan kuluessa ja iän karttuessa alkoivat vähitellen kiinnostaa nurkkatanssit. Niitä oli joka viikko Turusen riihellä ja musiikkipuolesta huolehti mustalais- Manne gramofoneineen. Parhaiten muistan kappaleet "Pieni polku" ja "Kaukainen ystävä”, näistä sävelistä syöpyi itselleni halu sävelten synnyttämiseen.

Lopullisesti tuli kiinnostus harmonikkaan, kun olin

isän ja äidin kanssa serkkuni Matti ja Martta Lankisen häissä liikekannallepanon iltana ja siellä musisoivat Lukan Tyyne ja Ilmari taitavina soittajina. Muistan niin elävästi, kun Ilmari Lukka Ylistarossa soitteli lahjakkaasti harmonikkamusiikkia. Ilmari raukka oli jo vakavasti sairaana ja hän kuoli Ylistarossa evakkoai- kana. Hänen hautajaisissaan oli valtavasti väkeä.

No, Lankisen häistä lähtien olen harrastanut harmonikan soittoa ja omien sävellysten rustaamista. Muutamia niistä olen saanut levyllekin, tunnetuimpia ovat Kurkijokivalssi, Hiitolan muistoja, Karjalan kiesit, Kauniita hetkiä, Metsämaan muistoja ja useita muita.

Terveiset kaikille Kurkijokelaisille.

Esko Poutanen

KARJALAN PALAUTUKSEN SUURIMMAT ESTEET

Esteet eri näkökulmista

Oletteko koskaan todella syventyneet miettimään, mitkä ovat Karjalan palautusprosessin suurimmat esteet? Analyysi on välttämättön resurssien kohdentamiseksi.

Olemme etsineet eri näkökulmista perussyitä, miksi poliitikot eivät puhu Karjalasta. Koko karjalaisuuden syvin olemus, palautuksen edistäminen, uhkasi jopa väistyä hiljaa syrjään. Miksi?

Palautus on prosessi

Palautus on vaiheittainen prosessi. Ensimmäiset ovat Suomen sisäisiä vaiheita, kuten poliittinen ja kansalaiskeskustelu tai palautusten vaikutusten tutkiminen. Nämä vaiheet on käytävä ensin läpi.

"Voitettuja" palautusesteitä

On puhuttu veronmaksajien mustasta aukosta ja pohjattomasta kuilusta. Enää ei liene ketään vakavasti otettavaa henkilöä, joka ei näkisi palautuksessa erittäin merkittäviä kansantaloudellisia vaikutuksia.

Yksi psykologinen este on opetettu syyllisyyden tunne. Sitä Neuvostoliiton edustajat taitavasti kylvivät keskuuteemme. Syyllisyys

on vähitellen hälvenemässä.

Suomettumisen tautiakin on jo kyetty käsittelemään edes jonkin verran ja vähitellen on syntynyt uusia sukupolvia, joilla se enää on selkäytimessä pelkkänä "varjostumana".

Venäjä ei anna Karjalaa takaisin. Eihän NL:kaan antanut mitään takaisin, silti esim. Baltian maat liittyivät Natoon ja liittyvät EU:hun. Venäjällä ei enää ole vaikutusta kuin pieneen osaan suomalaisista.

EU-sopimus kieltää rajakysymykset tai Nato-sopimus sen estää. Virolla ei ole edes rauhansopimusta Venäjän kanssa, joten se EU-sopimuksen kielloista. Natossa jäsenillä ei keskenään saa olla rajariitoja.

Karjalassa nyt asuville venäläisille ei voi kostaa Stalinin aggressioita. Alueella asuville hallinnon siirto olisi paras mahdollinen lahja turvatusta tulevaisuudesta.

Tulisi valtava venäläinen vähemmistö. Alueelle jäisi arviolta noin 200.000 henkilöä, mikä on noin 4 % väestöstä.

Suomalaiset eivät halua Karjalaa takaisin. Koko asiasta puhuminen on ollut kielletty vuosikymmeniä, eikä kukaan vahva poliitikko Kekkonen jälkeen ole asiaa tuonut edes esille.

Miksi Liitto ei aktivoidu?

Nyt olisi mahdollisuus puhua ja toimia. Miksi Karjalan Liitto ei puhu palautuksesta, vaan epämääräisestä Karjalan kysymyksestä? Miksi Liitto ei aktivoi kenttäänsä palautuksen edistämiseen? Miksi liiton 7 kansanedustajaa ja 1 ministeri eivät tee aloitteita? Miksi karjalainen väki kyyristelee asian edessä hiljaa?

Vastaus tähän löytyy epäsuorasti Liiton vs. toiminnanjohtajan Hannu Kilpeläisen voimakkaasta kritiikistä ns. palautusjärjestöjä kohtaan: "Viime aikoina on Karjalan palauttamista ajavien ja ohi parlamentaaristen päätösten ja toimenpidemallien toimivien kansalaisjärjestöjen toiminta aktivoitunut Suomessa. Näitä järjestöjä on lähinnä neljä: ProKarelia, Aluepalautus ry ..."

Palautuksen etenemisen suurin este

Ilmeisesti ymmärtämättään tohtori on iskenyt asian ytimeen. Seuraavat kolme avainsanaa muodostavat symbioosin ja esteiden toimivan ympyrän:

1. parlamentaariset päätökset ja
2. parlamentaariset toimenpidemallit (toimintamallit)
3. kansalaisjärjestö(t)

Kansalaisjärjestö (NGO - Non Government Organization) on kansalaisten muodostama yhteisö, jonka tavoitteena ei ole taloudellinen hyöty tai muodollinen poliittinen valta, vaan sen itselleen ottaman tehtävän (mission tai issue) suorittaminen.

Mitkä ovat parlamentaariset päätökset Karjalan palautuksen osalta? Ei niitä ole lainkaan. Lähimmäksi osuu ns. lähialueyhteistyö, jonka nimissä on 10 vuoden aikana lahjoitettu Venäjälle noin 1 mrd. euroa.

Mitkä ovat parlamentaariset toimintamallit palautuksen osalta? Niitä voidaan löytää vain yksi: vaikeneminen palautuksesta.

Kansalaisjärjestön tehtävänä on tuoda tärkeiksi katsomiaan asioita parlamentaariseen päätöksentekoon. Taitava parlamentaarikko haistelee tarkoin, mitä kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen mielessä liikkuu.

Tätä kautta päästään ydinkysymykseen: miten Liitto voi toimia vapaana, Karjalan palautusta ajavana kansalaisjärjestönä, kun sen puheenjohtajistot valitaan eduskunnan kolmen suurimman poliittisen ryhmän toimesta? Liiton hallinnossa on useita muita kansanedustajia.

Liittoa johtavat parlamentaarikot, jotka ovat si-

toutuneet parlamentaari- seen päätöksentekoon ja toimintamalleihin sekä poliittiseen ja ryhmäkuriin. Palautuspäätöksiä ei ole lainkaan, toimintamallina on vaikeneminen ja toiminnan ohjenuorana on puolueohjelmat - ilman Karjalaa.

Kun Liiton kädet on täysin sidottu selän taakse palautuksessa, ei parlamentaariseen päätöksentekoon tai poliittisiin puolueisiin virtaa ehdotuksia, painostuksesta puhumattakaan.

Roolit ovat menneet täydellisesti sekaisin ja silti ihmetellään, miksi palautuksesta ei puhuta, miksi se ei ole hallitusohjelmassa tai miksi puolueet eivät käsittele asiaa.

Mitä pitäisi tehdä?

Tärkein tehtävä on palauttaa roolit ennalleen. Kun Liiton puheenjohtajisto ei ole puolue- ja ryhmäkuriin alainen, se voi vapaasti tehdä ehdotuksia, rakentaa palautusta, painostaa puolueita ja voimaperäisesti aktivoida kenttäänsä palautuksen puolesta.

Kansanedustajat voivat tehdä mahtavan työn tuemalla Liiton esityksiä ja omassa roolissaan edistää niitä. Heidän on ansaittava äänet ja kunnioitus parlamentaarikkoina, ei kansalaisjärjestön johtajina.

Vain tällä tavalla palau-

tuksesta saadaan ensin karjalaisten asia ja sitten koko Suomen asia.

Poliittinen keskustelu odottaa

Selvittäessään parlamentaarisia päätöksiä ja toimintamalleja ProKarelia vieraili eduskunnassa kokouksen, keskustan ja SDP:n kansanedustajien luona.

Kaikkien vastaus oli yhdensuuntainen: ei ole mitään poliittisia esteitä palautuskeskustelun aloittamiselle ja asian selvittämiselle. Tarvitaan kansalaisten panostus ja kansalaisjärjestöjen aktivoituminen. Jokainen mainitsi Liiton tärkeimpänä orgaanina, jonka tulisi olla aktiivinen.

Mitä tekee karjalainen kenttä?

Pallo on nyt täysin karjalaisilla yhteisöillä. Nukkuvatko ne tämän vaiheen ohi ja odottavat ihmeen tai unelman toteutumista vai ryhtyvätkö ne aktiiviseen toimintaan Karjalan ja muiden pakkoluovutettujen alueitten palauttamiseksi.

ProKarelia jatkaa määrätietoisesti palautustyötä ja toivoo, että kaikki karjalaiset yhteisöt yhtyvät tämän yhteisen tavoitteen ympärille.

ProKarelia
www.prokarelia.net
office@prokarelia.net

Luovutusta

Ihmisluonto on useimmin kokoamisen ja saamisen haluista kuin luovuttamisen. Kieltämättä raskasta on luopua saavutetuista etuisuuksista. Me karjalaiset jos ketkä tiedämme luovuttamisen vaikeuden. En nyt kuitenkaan aio kirjoittaa kotiseudun luovuttamisesta vaan sota-ajan ja kansanhuollon aikuisista asioista. Kaikkihan me muistamme että niin karjan kuin pellonkin tuotosta viljelijä sai pitää vain määräosuiden. Kaikki muu oli luovutettava taistelevan armeijan ja viljelemättömän väestön tarpeisiin.

Keväällä viljelys-päälliköt kävivät jakamassa määräykset mitenkä paljon ja mitä lajia piti viljellä. Samalla sai ostoluvat siemenviljalle ja apulannoille. Työvoima ei ollut kortilla vaan mistäpä sitä sai kun kylässä ei ollut kuin yli-ikäisiä miehiä. 15- ikäiset pojatkin olivat jo I-S-joukoissa. Siis töihin vaan naisvoimin. Antoivathan hyvät viljelysmaat satoa vaikka kaikki ei tullutkaan tehtyä oppikirjojen ja vanhojen viisaiden neuvojen mukaan.

Syksyllä tulivat sitten ne luovutusmääräykset kuinka

paljon heiniä, kauraa, ohraa, vehnää ja hernettä piti luovuttaa. Sisareni oli lähdössä joulun jälkeen kodinhoito-oppia saamaan Kauniaisiin. Heinät oli saatava paaleihin ennen lähtöä. Heinät olivat kyllä aika korsiintuneita kun eivät ne "väliaikaiset viljelijät" olleet edellis kesänä niitä niittäneet ja niinollen niissä oli mukana edellisen kesänkin satoa.

Paalauskone oli sellainen että heinät luotiin keikkoon, tallattiin ja painettiin sitten pitkällä vipuvarellalla tiukaksi paaliksi. Sitten pujotettiin rautalangat (vanungit) ympärille, kiristettiin hohtimilla, ja nostettiin paali vaakaan. Paino merkittiin pieneen pahvilappuun. Sitten oli paalit vielä hilattava takaisin laatoon odottamaan sitä ajopäivää.

Se painovarsi ei kyllä taipunut yhden ihmisen voimin minnekään. Meidän piti sisaren kanssa hypätä yhdessä sen varren päälle ja painaa koko painollamme. Kyllä oli iltasella pallean seutu kipeänä ettei sietänyt kättä päälle panna.

Tammikuun kovilla pakasilla tuli sitten se ajomääräys että heinät piti ajaa

Kurkijoen Osuuskaupan pihaan. Hyvä niin sillä syys-talvesta talvietet olivat vielä epätasaisia. Saatiin sitten vankileiriltä yksi sotavanki hevosta ajamaan Hevosia oli sentään kaksi käytettävissä. Parirekien päälle laitettiin lavetit, lastattiin kuorma ja nuoritettiin napakasti. Matkaa kertyi toistakymmentä kilometriä eikä ne tietkään niin tasaisia olleet. Sivuteillä oli vain hevosen jälki, maantietä sentään aurattiin.

Olimme tehneet jo kahdena päivänä ajomatkan kun minulle tuli kova flunssa ja kuume. Mikäs nyt avuksi?

Naapurissa oli Pihtiputaalta Rauha-äidin ja lasten mukana tullut Hilma, noin 50-vuotias naisihminen. Hän oli ollut savotoissa ja oli pätevä hevosmies. Siispä vain Hilma ja vanki Alexsander matkaan,oli kova pakkanen silloinkin.

Matka onnistui ihan hyvin. Vanki oli yrittänyt muistiinpano vihkoonkin merkitä kun paalit Lopotissa punnittiin vielä uudestaan varmuuden vuoksi. Rätty-kahvilassa olivat käyneet korviketta juomassa ja eväitä syömässä.

Tultua Hilma kertoi ainoasta vaikeudesta että, Santeria alkoi, kovasti pissittää ja käsiä palelti niin minun piti pissittää olisi siinä ollut rintamakuvaajille hyvä kuvakulma. Heinät

saatiin niin ajettua ja vasta maaliskuussa oli jyvien luovutus vuoro.

Kävin pyytämässä että voisimme viedä viljat Huhtervun Osuuskauppaan kun sinne oli lyhyempi matka. Lupa annettiininkin.

Vanki oli vaihtunut Nikolaan. - Eihän samaa vankia saanutkaan pitää viikkoa kauemmin. Nikola ei kyllä ollut erikoisen ahke- roija. Hänellä oli se venäläinen "lavea luonne" - Pakattiin säkit samalla systeemillä parirekiin laveteille. Pari ensimmäistä reissua onnistui hyvin.

Aikaa tosin meni kun osuuskaupan hoitaja otti useita kosteus- ja sakoluku kokeita ainakin leipäviljoista. Hänellä oli sellainen kahvimyllyn näköinen vekotin, jolla kokeet otettiin ja hinta tietysti määräytyi laadun mukaan.

Kaikki säkit punnittiin ensin kymmenysvaakalla. Siinä nostelu hommassa oli tavarits-Nikola ihan tarpeellinen. Paperisäkihän silloin saatiin valtiolta.

Paperisäkki oli hankalampi nostaa kuin judesäkit. Vanki nosteli säkit ja lähti sitten vihellelleen kävelemään korkeiden säkkipinosten välissä. Myymälänhoitaja katsoi epäillen ja kysyi että eihän se vaan karkaa. Sanoin että en usko, pako olisi kovin lyhyt-, jos niin tekisi. Kun menin sitten ko-

hentamaan lointa toisen hevosen selässä, huomasin että kumpikin hevonen rouskutteli kouroja paperinsäkki kappaleiden päältä.

Miten ja millä aikaa olivat eväänsä saaneet en ymmärtänyt. Olin kuitenkin hiljaa ettei isompaa katasrohvia syntyisi. Kaipaa sen pitkähelmaisen manttelin alla kulki kauranyssäkkä hevosille.

Kolmantena ajopäivänä tuli naapurikin mukaan omia viljojaan luovuttamaan. Olin keksivinäni neronleimauksen kun toiseen rekeen ei olisi tullut täyttä kuormaa niin laitoimme liisteen ja siihen viimeiset säkit.

Ei olisi pitänyt. Tuli vain harmia. Oli maaliskuu ja aurinko oli kuluttanut tiet kallellisiksi. Nikola rupesi kuorman päälle pitkäkseen ja lauloi aivan sydämensä kyllyydestä.

Travuuri-numeroita olivat Volga, Volga äiti armas ja Tumma on yö, luodit vinkuen lentävät vaan. Tietysti venäjäksi, olihan tämä vanki melkein ummikko. Jos joku työ ei miellyttänyt tuli heti vastaus njet panimai. Helppomat hommat ymmärsi ihan hyvin vaikka selostus olikin kielivaikkeuksien takia puutteellinen.

Siinä kuorman päällä maatesaan hän ei katsonut tietä ja reenjalas kulki liaksi ojan reunaa ja kuorma

meni nurin. Hirmuinen huuto alkoi kuulua takaa. Siellähän ne ojassa olivat niin säkit kuin kuskikin. Onneksi ei sentään aisa katkenut. Oli jymyttävä kuorma uudelleen kuntoon. Ne sota-ajan paperinuorat katkeilivat kastuessa oli otettava toisen hevosen povotakin jatkoksi.

Vannotimme naapurin kanssa että katsoisi mihin ajaa eikä vain loilottaisi siinä kuorman päällä. Laulu ei kylläkään lakannut mutta kuormat saimme onnellisesti perille.

Kaupassa käynti ei vienyt kauan aikaa. Ne pienet korttiannokset saatiin ja kirjoituspaperia ja kuoria. Eihän siellä muuta paljon ollutkaan. Niin oli sen talven luovutus ajot tehty. Ne luovutettavat kotieläin tuotteet sopivat pienempiinkin rekiin kun niiden aika tuli.

Tietysti oli tärkeää että niin pellon kuin karjankin sato tuli sellaisena aikana jaetuksi tasapuolisesti kaikille kuluttajille.

Ilmeesti ne vain jotkut osasi pinnata niistä luovutusvelvollisuuksista. Oli toki edullisempaa tehdä mustan pörssin kauppaa ja pyrkiä rikastumaan toisten hädällä. Kaikesta kehittyneisyydestä huolimatta vielä tänäkin päivänä ihmis-kunnassa pätee sama sääntö.

A.K.

Kotiseuturetkeläiset Hiitolan kirkkomaan muistopatsaalla. Vas. muistopuheen pitäjä Sirkka Liisa Nylander ja oik. kukkalaitteen laskijat Eemeli Koivisto ja Heidi Andersson.

Sirkka Liisa, Maire ja Eeva uusissa saappaissaan letunpaistoon lähdössä. Syntyi sanonta "Osta N _ _ _ _ t, et tarvitse muita poikia!"

lä kumpujen ala lepääviä sankareita eivät nykyhiitolaiset tunne eivätkö voi tietää, mikä merkitys heidän sankarikuolemallaan meille oli, mutta me tiedämme, että heidän ansiostaan saamme nyt elää vapaassa Suomessa. On ihmisiä, jotka Suomessa laittavat karjalaisten syyksi kaatuneina menettämänsä omaisen ajattelematta, että karjalainen sankarisotilas on antanut isänmaalle kaksinkertaisen uhrin menettämällä vielä kotinsakin."

Vaasassa asuva Sirkka Salmi laski punamustanauhaisen kukkavihkomme muistomerkillä. Hänen sankariveljensä lepää kummun alla. Isänmaan virsi "Oi kuningasten kuningas kaikui sankarihaudoilla.

Kirkkoaholla vietetty lounashetki toi mieleen ajan pienenä tyttönä, jolloin san vanhempieni kanssa olla mukana lähetysjuhilla. Jumalanpalveluksen jälkeen kirkkoväki kokoontui aholle kauniina kesäsununtaina nauttimaan eväistä ja pitäjäntuvan tarjoilusta. Nyt ei enää kirkkoa, ei pitäjän tupaa eikä entinen kirkkoahokaan ole paikka paikoin kuin ennen....

Toisen matkapäivän aloitimme vierailemalla nykyhiitolan kirjastohoitajan Raija Bykovan luona kirjastossa, joka on entinen hiitolainen omakotitalo. Pieni ja ahdas kirjastoksi, mutta hyvä niinkin, sillä Raija on henkilö, joka sentään on nykyhiitolaisille tehnyt tiettäväksi paikan ja sen aikaisempien asukkaiden elämää. Hän on syntynyt Petroskoista, suomalaista juurta osittain ja osaa kiellemme. Mielestäni tästä syystä meidän on helpompaa käydä synnyinseudulamme, kun he tietävä taustamme.

Saatuamme kulkuneuvot hajaannuimme kukin kotikyliin juurillemme. Suunnitelmien mukaan jokaisessa ryhmässä oli mukana syn-typeräinen hiitolainen, joka tunsi seudun ja osasi kertoa siitä.

Jälkeenpäin olen usein pohtinut sitä miksi ainakin tällä matkalla ja ehkä aikaisemminkin oli suhteellisen vähän henkilöitä, joiden kotipaikka on ollut Hiitolan aseman seudulla, joka kuitenkin oli jo 1920-40-luvulla silloinen taajama. Olen päätellyt, että asemanseudun väestö, joka oli pääasiassa rautateiden, kaupan ja paikallisen pienteollisuuden palveluksessa, ei omistanut maata ja metsää eikä niinollen jälkipolviakaan

siinä määrin menneet ajat ja paikat kiinnosta kuin tilanomistajien lapsia. Lienenkö osittain oikeassa?

Yhtä kaikki, kun tehtäväni oli kertoa matkalaisille tästä osasta Hiitolaa, ei vierelläni ollut kuin kaksi henkilöä, Vilho ja Ritva Jyrinki. Vilho Jyrinki oli matkamme "Nestori" ja hänen tietopankkinsa Hiitolasta on ehtymätön. Kun sitten viimeisinä saimme autonkuljettajan piti ensin viedä perunanistuttajat jonnekin, pääsin kuulemaan heidän mukanaan muistoja Vaavojen koulusta, Hännilän hovilta ja Sahankosken voimalaitokselta. Iltapäivällä sain sitten muunkin joukon kokoontuessa Linnavuorelle kertoa asemanseudusta ja Raivattalasta 360 asteen kaaressa oikein livenä. Ei tarvittu piirtoheitintä.

En ole tässä tarkoituksella niinkään kertonut matkamme käytännön seikkoja ja tapahtumia, koska ne ovat jokaisella kotiseutumatkalla samanlaisia pääpiirteittäin. Tärkeää oli se, että meillä oli mukana Hiitolan tuntijoita, Reino Huitinen, SirkkaLiisa Nylander ja Kauko Veijalainen, jotka autossa kertoivat nuorille kustakin paikasta missä ajettiin. Lisäksi tiedän

Nuorin juuriensa etsijä Kellokoskelainen Esa Pitkänen äitinsä Armi Viinaseen kanssa.

muun vanhemman väen kertoilevan majapaikassa omilleen omakohtaista tietoa.

Tämähän oli matkamme päätarkoitus: Siirtää nuorille tietoa ja muistoja sukunsa juurista.

Kuvaavaa matkan vaikutelmasta oli se, kun jo Suomen puolelle tultuamme Eemeli tuli luokseni auton takapenkillä sanoen: "Kerro Eeva vielä siitä eväkkönlähdöstä." Ja minä kerroin, tuli siinä nykyhiitolaisselle arvokasta tietoa, jota ei varmaan historiankirjassa Karjalan kansasta niin tarkasti kerrota.

On todella sääli, että Hiitolassa ei ole kunnan majoitushetkensä muistomerkkiä. Säästyisi paljon aikaa heti majapaikassa tuoreeltaan purkaa kokemuksia ja tunteja, kun kerran ympäri Suomessa koossa oltiin. Nyt se siirtyi syksyksi Helsinkiin, mutta hyvä niin: olihan kysyttyä ajatuksia, teetetty valokuvia ja päätetty lähteä taas uudelleen

Ainoa ikävä seikka kotimatalla sattui Viipurissa: Olimme kiertäneet bussilla kaupungilla ja taitava kuljettaja-opaamme Hannu Putus kertonut meille paikoista, jotka hän hyvin tunsi. Suunnitelmamme oli juoda kahvit Aallon kirjastotalon luona. SirkkaLiisa oli kotona Espoossa leiponut aidot viipurinrunkilat ja kahvi oli valmiina aamulla keitettyä. Mutta ulkosalla sitä emme voineet nauttia. Hetkessä meidät ympäröi lauma paikallista väkeä, jonka äänen sävystä ja desibeleistä ei voinut erehtyä. Joimme kahvimme autossa ja jatkoimme matkaa.

Kokemus oli sekin nuorille: Ketkä heidän sukujensa maakuntaa ja sen pääkaupunkia nyt asuttavat? Joka kerta on yhtä vapauttavaa ja huojentavaa palata Suomeen.

Eeva Liikanen

Juuret Hiitolassa

- kokemuksia ja vaikutelmia kotiseutumatkalta kesällä 2003

Kesän taas lähetessä ajatukset kulkevat yhä useammin synnyinseudulle Hiitolaan. Vuosikymmenien tuoma kultako vaikuttaa siihen, että tuon kotiseudun näkee mielellään paikkana, jossa oli kesä ja aurinko paistoi lämpimästi!

Niinpä tahdonkin palata vielä viime kesäiseen 14-17.6.03 Hiitolaisten ry:n tekemän kotiseutumatkan kokemuksiin ja vaikutelmiin. Matka liittyi yhdistykseemme v 2002-03 juuret Hiitolassa -projektiin, siitä on tarkemmin kerrottu Kurkijokelainen nro 8:ssa, joka käsittelee yhdistyksen v. 2003 toimintakertomusta.

Matkan suunnitteluvaiheessa otettiin reittivalintaa tehtäessä huomioon osallistujien mukaantulopaikkakunta. Niinpä meille oli autossa näes Vaasasta Vainikkalaan; Turusta (Luxemburg), Kirkkonummelta, Espoosta, Vantaalta, Helsingistä, Hyvinkäältä, Porvoosta, Orimattilasta, Pälkäneeltä, Kellokoskelta, Mikkelistä ja Joutsenosta. Kovin ovat Hiitolan suvut hajalle joutuneet. Vaasasta ja Keski-Suomesta lähtijät tulivat ensin luonnollisesti "lähtöruutuun" Helsinkiin.

Luontevinta oli niinollen

Matkan vanhin Vilho Jyrinki räiskäletarjoilulla. Jakamassa allekirjoittanut ja taustalla paistamassa Eerikki Rannemaa sekä kuljettajamme Hannu Putus.

suunnata Lappeenrannasta Nuijamaan kautta Vaalimaalle

Moninkertaiselle Hiitolan kävijälle ei Viipuri ollut enää ihmetyksen aihe enempää kuin Käkisalmen tai Kannaksen muunkaan asutuksen kunto, mutta ensikertalaiselle riitti ihmeteltävää. Onhan ero huomattava verrattuna valtakunnan rajan Suomenpuoleiseen ilmeeseen. mutta Kaukolan ja Hiitolan rajalle Taivallahteen tultaessa tunnelma kohosi. Oltiin tultu Hiitolaan, isien ja äitien maille!

Maanmainio kuljettajamme ja Viipurin tuntijamme Hannu Putus ja Hiitolaisten ry:n puh.joht. Veijo Lankinen.

Hautausmaan kohdalla pysähdyttiin vain hetkeksi, koska seuraavana päivänä palattaisiin sinne varta vasten. Oli jo iltapäivä pitkällä ja matkaa majapaikkaan Kurkijoen Raholaan kosolti.

Sunnuntai aamuna palasimme hautausmaan muistomerkillä sekä vapaussodan ja toisen maailmansodan sankarihaudalle hartushetkiin, Kellotapulien perustalle olevan muistomerkin äärellä kuuntelimme kotiseurakunnan kirkonkellojen soittoa kasetilta - luontevasti siihen liittyi iloinen peipposen liverryks aitona. SirkkaLiisa Nylander puhui matkalaisille paikan pyhästä merkityksestä tähdentäen varsinkin nuorille sitä perintöä, joka meille on jäänyt tämän kirkkomaan kumpujen alla lepääviltä esivanhemmilta. Hän toivoi, että osaisimme ja jaksaisimme siirtää sitä jälkipolville. Nuoret matkalaiset Heidi Andersson ja Eemeli Koivisto laskivat punamustanauhaisen kukkavihkomme muistomerkillä ja suruvirren tuttu sävel kiiri yli kirkkomaan ties monennenko kerran paikan menetyksen jälkeen.

Sankarihaudoille kokoonnuttuamme luki allekirjoittanut Psalmin 103 ja keet 15-18. ja sanoen "Tääl-

ELÄMÄNI PARAS PÄIVÄ

Jo aamulla päätin, että tästä tulee elämäni paras päivä. Vanhastaan tiedän, että todella hyvään päivään ei niin ihmeellisiä aineksia tarvita. Yksinkertainen on näissäkin asioissa kaunista ja hyvää. Tästä maaliskuun 10. päivästä tuli todella hyvä päivä. Ei edes ns. kurja kohtalo sotkenut suunnitelmiani.

Huono sää ei yleensä kykene todella hyvää päivää huonoksi kääntämään. Tänään ei siitä ollut pelkoakaan. Aurinko helotti täydeltä terältä jo siinä vaiheessa kun olin saanut päivän suunnitelmani kehyksiin.

Eläkeläisen aamun ensimmäinen onni on epäilemättä kiireettömyys. Herätyskelloni on jo pitkään ollut vuorottelu-

vapaalla. Aamun ensi katseestani se ei pahemmin hätkähtänyt. Muistutteli vain tunnetun iskelmän ajatuksia: "Miten olis ylösnousun laita, kulta-sein? On aika alkaa uusi päivä tää."

Terveelliseen aamupalaan löytyi ainekset omasta jääkaapistista. Siinä syödessä muistui mieleen kertomus eräästä eläkkeellä olevasta kollegasta, joka oli tuttavansa tullessa ollut lipittämässä vettä lusikalla ja kertonut syövänsä kaurapuuroa. Sellaiseen demencian vaiheeseen tuntuisi vielä olevan aika paljon matkaa, vaikka muistamaton olenkin. Voin siis olla tyytyväinen terveydestäni. Tavoitteenani on lisätä päiväni liikuntaa siinä toivossa, että vuoteeseen sidottu

aika jäisi osaltani mahdollisimman lyhyeksi. Uskon, että omilla toimillani voin siihen ainakin hiukkasen vaikuttaa.

Aamu-TV:n ohjelmista ja päivän sanomalehdistä saan tiedon kotiseutuni ja muun maailman tapahtumista. Lehtien sota uutiset ja tiedot suurista katastrofeista ohitan nopealla vilkaisulla oman mielenrauhani vuoksi. Kiinnostavampia ovat uutisoinnit talous- ja kulttuuritapahtumista. Päivä on jo hyvällä alulla, kun saan lehteni tutkittua. Vien sen naapurille, joka vuorostaan hoitaa postilaatikkoani niinä aikoina kun olen matkoilla. Naapurisopu on kohdallaan. Tämän päivän liikuntaohjelmaani kuuluu allasjumppa paikallisessa kuntoutuslaitok-

sessä. Kävelen tuon kolmen kilometrin matkan. Koska sää on ihanan keväinen. Eläkejärjestömme on varannut meille sieltä kuuden tunnin jakson ohjattua allasvoimistelua. Viidentoista hengen ryhmämme on tänään kokonaisuudessaan paikalla. Saunomisen yhteydessä saamme rupatella päivän kuulumiset ja tavata toisiamme paljaimmillaan. Turhat tärkeudet karisevat itsensä ilkosillaan.

Paluumatkalla kevätaurinko kilotti katuja, ja terve väsymys pakotti kiiruhtamaan kotiin. Tunsin aitoa tyytyväisyyttä elämäni ja kotikaupunkini. Matkalla poikkesin ruoka-kauppaan. Sodanjälkeisen pulaja-ajan kokeneena osaan iloita siitä, että saan kaupasta kaiken sen mitä jokapäiväiseen elämäni tarvitsen. Onnea on sekin, että osaan antaa sille arvon. Hyvin muistan

muutama vuosi sitten näkemäni kauppohenkilö entisessä kotikunnassani Laatokan Karjalassa. Se muisto tekee tyytyväiseksi.

Kotiin päästyäni valmistin pika-aterian niistä aineksista, mitä jääkaappini oli jäänyt lapsiperheen vierailun jälkeen. Uinti ja kävelyt antoivat hyvän nälän. Päiväkokoset palauttivat energiaa harrastuksiin: kirjoittamiseen, käsitöihin ja lukemiseen. Seinältä ja kappien päältä valokuvista katselevat mummonsa touhuja kymmenen lapsenlasta. Heidän vanhempansa eivät ole tänään soittaneet. Päätelen siitä, ettei mitään mainittavaa ole tapahtunut. He elävät omaa onnellista arkaan. Tiedän kyllä, että heidänkin päivänsä voi joskus olla hyvinkin pilvinen, mutta olen jo oppinut, ettei se minun murehtimissani yhtään kirkastu.

Illansuussa sain osuvan

muistutuksen siitä, mistä tämä suomalainen hyvä arki on mahdollisuutensa saanut. Ovikelloani soitti nuori sotilas, joka liikkui veteraanikeräyksen asiassa. Hänen jättämässään esitteessä sanotaan: "Uhratuksi olemallaan, tinkimättömällä velvollisuudentunnolla ja uskolla sotiemme veteraanisukupolvi varmisti suomalaisen elämänmuodon säilymisen. Heidän jättämässään perintö on arvokas."

Tänä -vuonna tuli kulu-neeksi kuusi vuosikymmentä historiamme viimeisen sotaurakan päättymisestä. Erään historiamme raskaimmista muistopäivistä, maaliskuun 13. saatettiin isänmaamme multiin mies, joka yhä uudelleen muistutti meitä eläessään: "Suomi on hyvä maa."

Noissa tosiasioissa riittää onnea kaikkien suomalaisten päiviin.

Lyyli Nevanperä

Kurkijokelainen

Tervetuloa perjantaikahville

16.4 perjantaina KALAKURJET tarjoavat piiraskahvit!

Esillä Kalakurkien valokuvanäyttely, kuvia Kurkijoelta, ja myynnissä Kalakurkien tuotteita.

Samalla voi lukea karjalais-aiheisia lehtiä, tutustua myyntituotteisiimme, ja tavata tuttuja, tietenkin. Siinä samassa tietysti asiakin hoituvat luonnikkaasti ja kuulemme mielellämme mielipiteesi lehdestä ja ideasi toiminnasta tai vaikka myytävistä tuotteista.

Kurkijokelaisen toimisto on avoinna aina **tiistaisin ja perjantaisin klo 9-14** eli paikallisesti katsoen toripäivinä.

TERVETULOA KURKIJOKELAISEEN, Vesikoskenkatu 13 as 21, sisäänkäynti porttikongista.

Erikoishammasteknikko MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179

EHT-
liiton
jäsen

MUISTA!

Lahjaksi

**KURKIJOKI-
KIRJAT
VIIRIT JA
VAAKUNAT**

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. Neljä kertaa.
2. Ksylitol-makeutusaine.
3. Labradorinnoutaja.
4. Tukipalkkio.
5. 12 valtiota
6. Aarre Kuukauppi
7. Kuusi
8. Italiasta
9. Aleksanteri toisen.
10. Vääksyn kanava.

Karjala-myymä

Erikoisliike Karjalasta ja karjalaisuudesta kiinnostuneille

Helsingin myymälä, Kasarmikatu 16

Kauppakatu 41, 53100 Lappeenranta
• Puh. (05) 541 4650, fax (05) 541 4651
• sähköposti: karjaja@myymala.inet.fi
• www.karjala-myyymala.fi

– KOULULUOKAT / SEURAT! Ansaikaa 700 euroa! Myymälä helposti myytäviä tuotteitamme. Soita ja tilaa esite: 010-850 47 90.

**MUSIIKKIVÄEN
PALVELUPAIKKA
LOIMAAN
MUSIIKKI**
Puh. 7622 950, Oikokatu 3
Avoinna: ma-pe 10-17.30 la 10-14.00

Asianajaja

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajajatoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeus-turva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppakatu 9–11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

Varatuomari Jari Heikman
varatuomari Sanna Metsäranta
oik.yo Tiina Tähtinen
Turuntie 8–14, II krs. Loimaa,
puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatso.inet.fi
www.heikman.com

KukkaBox
Puh. 762 2669
Vastapäätä Loimaan Aluesairaalaa

**LOIMAAN VIIALAN
KONDITORIA-KAHVIO**
Kauppakatu 2, puh. 763 2001
Avoinna: Ma - pe 8.30-17

HAUTAKIVET
Vuodesta 1921
luotettavaa ja yksilöllistä palvelua
LOIMAAN KIVI
PUHELIN (02) 760 511

Haapasen Hautaustoimisto
TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
Puh. 762 2700 ja 762 2857
Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa
Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

Tarjoukset voimassa: perjantaina 2.4.2004

Loppuviikon parhaita makuja Sparista!

Atria
Karjalanpaisti
800 g (4,99 kg)
3.99
rasia

Snellman Kalkkunaleike 300 g (9,97 kg) **2.99** pkt
Valiojäätelö vanilja 1 l **0.99** pkt
Kotiunin Pullat 480-630 g (5,60-4,27 kg) **2.69** pkt
Fazerin Sininen Maitosuklaalevy 200 g (8,45 kg) **1.69** kpl

Suomalainen PORSAAN ULKOFIL
5.99 kg
Suomalainen NAUDAN SUIKALEPAISTI **5.90** kg
SPAR PERUNA-SIPULI SEKOITUS 500 g **0.59** pss (1,18 kg)
KOFF III 12-PACK sis. pantit **7.80** (1,67 l)
Et jälleenmyyjille!

Kalamestari RISTO KOSONEN Sparin-pihalla perjantaina

Keskittä ostoksesi!
Kerää Hackman Handy-veitset.
– HACKMAN –
Spar-merkkejä keräämällä voit ostaa Hackman Handy-veitset huippuedulliseen keräilyhintaan. Aloita keräily jo tänään! Lisätietoja Eurospar- ja Spar-myyrmälöistä. Kysy keräilyesitettä ja merkkejä kassalta. Keräilyaika: 12.1.–25.4.2004

LOIMAAN
Alko 762 2062
nonstop parturi 040-765 7028
Naistenlehti myyminen 762 2848
Kahvila 762 4432
Lop-Kultapiste 763 2150
Oigatar 762 1413
Ritvan ja Olin Eines-keittiö 763 68520

SPAR LOIMAA
Kauppias Sami Toivonen
puh. (02) 763 6850
ma - pe 7-21, la 7-18

Ruokakauppa Sinun makuusi

SPAR